

Hilvarenbeek

Groot Loo 9

Kadastraal : 5933 Eigenaar Huidige functie : woonhuis en boerderij	Bouwjaar : 1889 (mogelijk oudere kern) Architect : Oorspr. functie : boerderij
Verbouwingen : uitbreiding omstreeks 1900 : niet bezocht	

Beschrijving

Op het grote uitgestrekte perceel aan Groot Loo 9 te Hilvarenbeek bevindt zich een langgevelboerderij met de lange gevel aan de straat. De boerderij staat op een rechthoekige plattegrond en omvat twee niveaus, de begane grond en een zolder onder een met riet en rode oud Hollandse pannen gedekt zadeldak met wolfseinden. De stenen boerderij dateert volgens een gevelsteen uit 1889, maar heeft mogelijk een oudere kern. Waarschijnlijk is er in 1889 een kortgevelboerderij gebouwd op het perceel, die bij een verbouwing rond 1900 is uitgebreid tot langgevelboerderij. In de eerste helft van de 20ste eeuw hebben zich enkele wijzigingen voorgedaan in met name de straatgevel van de boerderij.

De voorgevel: de in kruisverband opgetrokken straatgevel is ter hoogte van het woongedeelte voorzien van een gecementeerde plint. Tussen twee oorspronkelijke vensters bevindt zich de eveneens oorspronkelijke deuropening. De vensters, waarschijnlijk schuifvensters, hebben de oorspronkelijke ongeprofileerde kozijnen met pen-engatverbindingen, gezeurd met toognagels. De vensters zijn voorzien van in de 20ste eeuw vernieuwde buitenluiken met een oorspronkelijke ijzeren sluitboom. De vensteropeningen bevinden zich onder een anderhalf steens strek en hebben een halfsteens rollaag onder de bakstenen raamdorpels. Van de deuropening tussen de twee vensters is het bovenlicht vernieuwd, maar het kozijn met kwart rond profilering en het geprofileerde kalf zijn oorspronkelijk. De deur is vermoedelijk in het begin van de 20ste eeuw vernieuwd. Rechts naast de deur bevindt zich een gevelsteen met het jaartal 1889 en een opschrift J.H.M. Links van de deur is in een latere fase een gevelsteen met een voorstelling van Maria altijd durende bijstand aangebracht. In het stalgedeelte van de gevel bevinden zich vijf getoogde stalen 12-ruits stalramen met bakstenen raamdorpels; van alle vijf ramen zijn de dagkanten vernieuwd. Naast het tweede stalraam van links lijkt zich een bouwnaad (staande tand) in het muurwerk af te tekenen, die kan duiden op een iets latere verlenging van de boerderij. Een andere aanwijzing

hiervoor ligt in de sporen van een verdwenen muuranker op deze plek, dat bij een strijkgebint behoort zal hebben. Ook de dichtzetting van een oorspronkelijke gevelhoge inrijpoort in dit vermoedelijk oudste gedeelte is veelzeggend; deze kon pas worden dichtgezet nadat de huidige inrijpoort tot stand was gekomen. In de dichtzetting bevindt zich een kleine poort en een half rond stalraam. Aangezien het stalraam identiek is aan de overige stalramen in de gevel, kan worden aangenomen dat ed vijf stalramen tegelijkertijd zijn geplaatst, waarschijnlijk in de eerste helft van de 20ste eeuw. Ter hoogte van het stalgedeelte bevindt zich een grote inrijpoort met oorspronkelijke deuren en beslag, met daarboven een steens segmentboogvormige rollaag.

De rechter zijgevel (de kopgevel van het stalgedeelte): door begroeiing is de rechter zijgevel niet geheel in het zicht. De in kruisverband opgetrokken kopgevel heeft een herstelde hoek met de voorgevel. Het muurwerk bestaat uit verschillende fasen metselwerk, herkenbaar aan verschillende bakstenen, die duiden op herstellingen en wijziging van de originele stalramen in de huidige. In de gevel bevin-

den zich drie betonnen getoogde 2-ruits stalramen. De stalramen zijn voorzien van een bakstenen raamdorpel en een halfsteens rollaag.

De linker zijgevel (de kopgevel van het woongedeelte): in de in kruisverband opgetrokken kopgevel van het woongedeelte, waarvan het trasraam is vernieuwd of mogelijk slechts opnieuw is gevoegd, bevat een venster met luiken als de vensters van het woongedeelte in de voorgevel. Links in de gevel bevindt zich op de begane grond een klein secundair wc-raampje en een secundair langwerpige 3ruits venster. Het muurwerk van het bovenste gedeelte van de gevel is in de 20ste eeuw vernieuwd.

Aan de achterzijde bevindt zich een uitbouw van de achtergevel. Deze uitbouw bevat gedeeltelijk ouder metselwerk, maar is niet in verband gemetseld met de kopgevel. In de zijgevel van deze uitbouw is een opening ten behoeve van een 4-ruits draairaam ingehakt.

De achtergevel: de achtergevel van de uitbouw is in de tweede helft van de 20ste eeuw vernieuwd. Links naast de uitbouw, onder een overkapping, bevindt zich een gedeelte van de gevel dat bestaat uit ouder muurwerk (1889). In het oude muurwerk bevinden zich een oud poortje, waarboven een ontlastingsboog lijkt te zijn verwijderd, een grote inrijpoort met oorspronkelijke deuren onder een stalen latei en twee getoogde 6-ruits betonnen stalramen. Het geveldeel van de stal steekt iets naar buiten en bevat zes grote moderne schuifdeuren in vernieuwd muurwerk.

Erfbeplanting: naast de linker kopgevel van de boerderij staan twee lindebomen en aan de straatzijde een opvallende meerstammige populier.

Aanzicht rechter zijgevel

Redengevende omschrijving De aan de Grote Loo gelegen bakstenen langgevelboerderij uit 1889 is van architectuurhistorische waarde vanwege de hoofdvorm en de sobere, maar karakteristieke detaillering uit de bouwtijd, van stedenbouwkundige waarde vanwege de karakteristieke ligging op enige afstand van de weg en van cultuurhistorische waarde vanwege de nog altijd uitgeoefende agrarische functie.

Aanzicht voorgevel

Aanzicht achtergevel

Gevelsteen in de voorgevel

Aanzicht linker zijgevel